

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	85	Konu: Serdümen- Sapancı Operatörü Yetiştirme Kursu Programı
Tarih	30.11.2016	
Kurulda Gör. Tarihi	23.11.2016	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı		

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 01.11.2016 tarihli ve 10058203-101.02-E.12211953 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Serdümen-Sapancı Operatörü Yetiştirme Kursu Programının** ekli örneğine göre uygulanması

Kurulumuzun 13.04.2016 tarihli ve 45 sayılı kararıyla kabul edilen Serdümen Yetiştirme Kursu Programının uygulamadan kaldırılması

hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Feyzullah ARSLAN
ÜYE

Gürhan ÖZDEĞER
ÜYE

Doç. Dr. Ali YILMAZ
ÜYE

Kâmil YEŞİL
ÜYE

Dr. Mehmet SÜRMEİ
ÜYE

Dr. İbrahim DEMİRCİ
ÜYE

Doç. Dr. Hatice YILDIZ
ÜYE

Dr. Hüseyin ŞİRİN
ÜYE

Alpaslan DURMUŞ
Kurul Başkanı

UYGUNDUR
.../11/2016

İsmet YILMAZ
Millî Eğitim Bakanı

SERDÜMEN-SAPANCI OPERATÖRÜ YETİŞTİRME KURSU PROGRAMI

KURUMUN ADI :
KURUMUN ADRESİ :
KURUCUNUN ADI :
PROGRAMIN ADI : **Serdümen-Sapancı Operatörü Yetiştirme Kursu Programı**

PROGRAMIN DAYANAĞI :

- 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu,
- Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği,
- 14.08.2015 tarih ve 72 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilen Özel Kurslar Çerçeve Programı,
- Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 08.03.2014 tarih ve 10.04/1009860 sayılı yönergesi.

PROGRAMIN DÜZEYİ :

Bu program, 19 yaşından gün almış en az ilkokul ve/veya ilköğretim mezunu bireyler için hazırlanmıştır.

PROGRAMIN AMAÇLARI :

Bu programı tamamlayan bireylerin, serdümen-sapancı (liman, inşaat, tersane, fabrika, rafineri, elektrik santral sahası vb. yerlerde) işletmelerin genel çalışma prensipleri doğrultusunda iş makinesi operatörünü etkin bir şekilde yönlendirerek iş sağlığı, iş güvenliği ve mesleğin verimlilik ve kalite gereklerine uygun olarak;

1. Serdümen-sapancının, yönlendirme yapacağı iş makinelerini ve özelliklerini tanımaları,
2. Serdümen-sapancının kullandığı araçları (sapan, mapa, zincir, halat, ışıklı ve ışiksiz işaret araçları, telsiz vb.) ve gereçlerin özelliklerini tanımaları,
3. Taşıyıcı nakliyeciyi araç ve gereçler vb. hakkında bilgi edinmeleri,
4. Liman, inşaat, tersane, fabrika, rafineri, elektrik santrali sahası vb. yerlerde yüklerin kaldırılması, yönlerinin değiştirilmesi ve istiflenmesi amacıyla kullanılan iş makineleri operatörünü uluslararası kullanılan el veya telsiz haberleşme aracıyla yönlendirme yapmaları,
5. İşletmelerin amaçlarına göre saha içinde çalışan iş makinelerinde gerekli güvenlik önlemlerini alarak yönlendirme yapmaları,
6. Çalışma ortamıyla ilgili gerekli önlemleri almaları,
7. Çalışma öncesi yetkili kişiden bilgi almaları,
8. Çalışmaya uygun ekipmanları seçerek takmaları ve sökmeleri,

9. Saha içinde çalışan iş makineleri ve saha personeli ile ilgili kontrolleri yaparak, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik önlemleri almaları,
10. Uluslararası alanda kullanılan işaret ve sembolleri bilmeleri,
11. Yükün boşaltılması veya yüklenmesinde tehlikeli maddelerin (patlayıcı, yanıcı, kimyasal vb.) taşınmasıyla ilgili önlemleri almaları,
12. Mesleki gelişimlerine değer vererek bireysel gelişmelerine yönelik çalışma yapmaları beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Bu program; liman, inşaat, tersane, fabrika, rafineri, hava alanları, elektrik santrali sahası vb. yerlerde kaldırma yükleme ve istifleme iş makinelerinde aracı kullanan operatöre, yükün yönlendirilmesi maksadıyla serdümen-sapancının yetiştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.
2. Kursu katılım program seviyesi ve “Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi” hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.
3. Programla,
 - a) İş organizasyonu,
 - b) İş öncesi hazırlıklar,
 - c) Serdümen-Sapancının çalışma sahasının kontrolleri,
 - d) Yükleme, boşaltma ve istifleme uygulamalarının yönlendirme çalışmaları,
 - e) Mesleki gelişim konularında yeterlilik kazandırılması amaçlanmıştır.
4. Program uygulanırken slyt, CD, video vb. materyallerden yararlanılacaktır. Bunun yanı sıra uygulamaya yönelik konular iş makinelerinin bulunduğu uygulama alanında yapılacaktır.
5. Bu program uygulanırken anlatım, gösteri, gösterip yaptırma vb. yöntemlerle soru-cevap, grup çalışmaları vb. tekniklerden yararlanılacaktır.

PROGRAMIN SÜRESİ

1. Hafta : Günde 6 saat x 5 gün = 30 saat
Toplam Süre : 1. Hafta (30 saat) = 30 saat

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE DAĞILIMI

A. SERDÜMEN-SAPANCI-İŞARETÇİ OPERATÖRÜ İŞ MAKİNELERİNİ TANITMA (3 Saat, Teorik Eğitim)

1. Sahalarda Kullanılan İş Makinelerinin (Kaldırma, İndirme, Taşıma vb.) Çalışma Prensiplerini Tanımaları (Dizel / Elektrik)

2. Sahalarda Kullanılan İş Makinelerinin Kaldırma ve Taşıma Kapasitelerini Bilmeleri,
3. Sahalarda Kullanılan İş Makinelerinin Güvenlik Sistemlerini Bilmeleri

B. İŞ ORGANİZASYONU (3 Saat, Teorik Eğitim)

1. İş Sağlığı ve Güvenliği
2. Koruyucu Ekipman Seçimi
3. Haberleşme (Telsiz) Kanallarının Ayarlanması
4. Çalışma Ortamında Tehlikelere Karşı Alınması Gereken Önlemler
5. Çalışma Zemininin Kontrolü ve Yapılacak Düzenlemeler
6. Trafik Güvenliğine İlişkin Önlemler

C. İŞ ÖNCESİ HAZIRLIKLAR (Toplam 6 Saat: 3 Saat Teorik ve 3 Saat Araç Başında Eğitim)

1. Yetkili Bilgilendirmesi
2. İnşaat ve Şantiye Alanlarında Kazı ve Hafriyat Yapılacak Saha Kontrolleri
3. Atışman Seçimi (Konteynır Elleçleme Aparatı, Sapan ve Halatlar)
4. Atışmanların Sökümü ve Takımı
5. Gemide Bulunma Usulleri (Gemiye Çıkma, İnme, Bulunma, Çalışma)
6. Tehlikeli Yüklerde (Yanıcı, Patlayıcı ve Radyoaktif vb.) Gerekli Önlemlerin Alınması
Saha İçi Personeliyle Koordineli Çalışma
7. Vardiya Değişimi Bilgilendirmesi
8. Çalışma Sahasının Genel Temizliği

D. SERDÜMEN-SAPANCI-İŞARETÇİ OPERATÖRÜ KONTROLLERİ (Toplam 10 Saat: 4 Saat Teorik Eğitim ve 6 Saat Araç Başında Eğitim)

1. Mesleki Terimler Simgeler ve Kısaltmaları
2. Meslek Tanımı ve İşaretler
3. Yük Üzerindeki Sembollerin Kontrolleri (IMO)
4. İş Organizasyonu Yapma
5. Yükleme, Boşaltma ve İstifleme Sahasının Zemin Kontrollerini Yapma
6. Haberleşme ve İletişim Sistemini (Telsiz) Işıklı ve Diğer İkaz ve Uyarı İşaretleri
Kullanma

E. SERDÜMEN-SAPANCI-İŞARETÇİ OPERATÖRÜ UYGULAMA ÇALIŞMASI

(6 Saat, Uygulamalı Eğitim)

1. Yükleme, Boşaltma ve İstifleme Alanlarında İş Sağlığı ve Güvenliği Önlemlerinin Alınması
2. Yükleme, Boşaltma ve İstifleme Başla Komutunun Alınıp Verilmesi İşlemleri
3. Yükleme, Boşaltma ve İstifleme İşlemlerinin Başlatılması
4. Yükleme, Boşaltma ve İstifleme Makinelerine Yüklerin Bağlanması
5. Yükleme, Boşaltma ve İstifleme Makinelerine Yüklerin Kaldırılması ve Taşınması
6. Yükleme, Boşaltma ve İstifleme Makinelerine Yüklerin Boşaltılması ve İstif Edilmesi
7. İnşaat ve Şantiye Sahalarında Kazıma ve Hafriyat İş Makinelerinin Yönlendirmesi Yapma
8. Raylı Sistem Tavan Vinci ve Kule Vinci Türü İş Makinelerinde Yükleme, Boşaltma ve İstifleme
9. Hava Limanlarında Yükleme Boşaltma ve İstifleme Yapan Araçlar
10. İtfaiye Merdiveni, Personel Yükseltici, Zemin Delgi ve Sondaj Makinelerinde, İndirme Kaldırma
11. Ramak Kala Uygulamaları

F. MESLEKİ GELİŞİM (2 Saat, Teorik Eğitim)

1. Mesleki Gelişime İlişkin Faaliyetleri Yürütme
2. Meslekle İlgili Yayınları ve Teknolojik Gelişmeleri İzleme
3. Meslekle İlgili Hizmet İçi Eğitim, Kurs vb. Faaliyetlere Katılma

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kurs sonunda "Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi" hükümleri çerçevesinde teorik ve uygulamalı sınav yapılacaktır. Sınavlarda başarılı olanlara "İş Makinesi Kullanma Yetki Belgesi (Operatörlük Belgesi)" düzenlenecektir.

Kurs sürecinde kontrol listeleri, gözlem formları vb. ölçme araçları ile kursiyerlerin uygulamaları doğru işlem basamaklarıyla gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri denetlenecektir. Bu değerlendirme sonuçları, eğitimin planlanan biçimde başarıyla sonuçlanmasında geribildirim amacıyla kullanılacaktır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

1. İlk Yardım Çantası
2. Kişisel Koruyucu Donanım (Baret, Eldiven, Kulaklık, Çelik Burunlu Ayakkabı, Fosforlu Yelek, Toz Gözlüğü, Toz Maskesi, İş Elbisesi Vb.)
3. Çeki Halatı, Sapan
4. Çekiç
5. El Feneri, Işıldak
6. Reflektör
7. Takoz
8. Telsiz-Telefon
9. Avadanlık
10. Kaldırma, Yükleme ve Boşaltma İkaz ve Uyarı İşaretleri
11. Trafik İkaz Lambası
12. Yangın Söndürücü
13. Kaldırma Yükleme ve İstif Makineleri
14. İş Makineleri